

Energetický regulační úřad

Ing. Alena Vitásková
předsedkyně

Č. j.: 00302-25/2015-ERU

V Jihlavě dne 11. ledna 2016

R o z h o d n u t í

O rozkladu společnosti RWE Energo, s.r.o., se sídlem Prosecká 855/68, 190 00 Praha 9, IČ: 251 15 171 (dále též „účastník řízení“), zastoupené JUDr. Ivanem Cestrem, advokátem se sídlem Rubešova 162/8, 120 00 Praha 2, proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 00302-21/2015-ERU (sp. zn. KO-00302/2015-ERU) ze dne 16. října 2015, kterým Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 odst. 1 písm. b) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a § 2c zákona č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, ve znění pozdějších předpisů, uznal účastníka řízení odpovědným za spáchání správního deliktu podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o cenách“), kterého se dopustil tím, že v rozporu s § 6 odst. 1 písm. c) zákona o cenách při kalkulaci výsledné ceny tepelné energie za rok 2011 v cenové lokalitě „Rumburk – CZT Podhájí“ uplatnil v položce „Nájem“ o 7 768 551 Kč vyšší náklad, než odpovídá maximální výši nájmu v závislosti na průměrném množství tepelné energie z výroby i rozvodu za tři bezprostředně předcházející kalendářní roky podle bodu (2.3.1) přílohy č. 1 cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 1/2010, k cenám tepelné energie, ve znění účinném pro rok 2011 (dále jen „cenové rozhodnutí č. 1/2010“), za což mu byla uložena pokuta ve výši 500 000 Kč, dále opatření k nápravě zjištěného protiprávního stavu a povinnost náhrady nákladů řízení, jsem jako nadřízený správní orgán Energetického regulačního úřadu rozhodla podle § 96 odst. 2 energetického zákona ve spojení s § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), na návrh rozkladové komise, ustavené podle § 152 odst. 3 správního řádu, takto:

Rozklad společnosti RWE Energo, s.r.o., se sídlem Prosecká 855/68, 190 00 Praha 9, IČ: 251 15 171, proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 00302-21/2015-ERU (sp. zn. KO-00302/2015-ERU) ze dne 16. října 2015 zamítám a napadené rozhodnutí potvrzuji.

Odůvodnění:

I. Průběh kontroly

Energetický regulační úřad zahájil dne 24. října 2013 kontrolu u společnosti TEPLO Rumburk, s.r.o., se sídlem Lesní 92, 408 01 Rumburk, IČ: 254 07 104 (později tato společnost zanikla na základě fúze sloučením s účastníkem řízení, jedná se tak o právního

předchůdce účastníka řízení), podle zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, jejímž předmětem bylo prověření, zda společnost TEPLO Rumburk, s.r.o., v roce 2011 v cenové lokalitě „Rumburk – CZT Podhájí“ neporušila cenové předpisy tím, že sjednala nebo požadovala výslednou cenu tepelné energie, jejíž výše nebo kalkulace nebyla v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen podle § 6 odst. 1 písm. c) zákona o cenách.

Kontrolní zjištění Energetického regulačního úřadu byla obsažena v Protokolu o kontrole č. [REDAKCE] ze dne 8. září 2014, v němž bylo konstatováno, že společnost TEPLO Rumburk, s.r.o., v kalkulaci výsledné ceny tepelné energie uplatnila v položce „Nájem“ náklad ve výši [REDAKCE] Kč, který o 7 768 551 Kč převyšuje maximální výši nájmu určenou podle bodu (2.3.1) přílohy č. 1 cenového rozhodnutí č. 1/2010, přičemž částku 7 768 551 Kč je tak nutné považovat za ekonomicky neoprávněný náklad v ceně tepelné energie.

II. Správní řízení v prvním stupni

Dne 9. ledna 2015 oznámil Energetický regulační úřad účastníkovi řízení zahájení správního řízení pro podezření ze spáchání správního deliktu podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách.

Účastník řízení se k oznámení o zahájení správního řízení vyjádřil dne 28. ledna 2015, kdy především namítal, že se Energetický regulační úřad vůbec nezabýval otázkou přechodu deliktní odpovědnosti ze společnosti TEPLO Rumburk, s.r.o. (právní předchůdce), na účastníka řízení, jakožto právního nástupce. Podle účastníka řízení může k přechodu práv a povinností ve veřejném právu dojít jen v těch případech, kdy to zákon výslovně umožňuje. Rovněž uvedl, že cena byla stanovena v souladu s právními předpisy, když správní orgán nesprávně vyhodnotil smlouvu o nájmu technologie ze dne [REDAKCE] jako smlouvu nájemní, nicméně podle účastníka řízení se má jednat o smlouvu o finančním leasingu. Dále konstatoval, že s odběrateli tepelné energie uzavřel dohody o narovnání, které se týkaly let 2009 až 2013 (tedy i roku 2011), a učinil tak veškerá opatření, aby odběratelé nebyli nijak poškozeni.

Na základě usnesení Energetického regulačního úřadu č. j. 00302-9/2015-ERU ze dne 11. února 2015 účastník řízení předložil jednotlivé dohody o narovnání s odběrateli a s nimi uzavřené dodatky ke smlouvám o dodávce tepelné energie. Současně vyjádřil přesvědčení, že by se měl správní orgán nejprve zabývat námitkou přechodu deliktní odpovědnosti.

Usnesením č. j. 00302-12/2015-ERU ze dne 10. června 2015 Energetický regulační úřad rozhodl, že společnost RWE Energo, s.r.o., je účastníkem správního řízení vedeného pod sp. zn. KO-00302/2015-ERU ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách. K tomuto závěru prvostupňový orgán dospěl na základě rozsudku Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 Afs 56/2007 ze dne 30. prosince 2009, v němž soud připustil možný přechod deliktní odpovědnosti v případě právního vakuu, pokud zánik původní právnické osoby byl učiněn účelově proto, aby se dotčený subjekt vyhnul postihu za porušení právních předpisů. Energetický regulační úřad po zohlednění propojení obou společností konstatoval,

že účinností fúze došlo k ekonomickému, personálnímu, nemateriálnímu a obsahovému pokračování v podobě stejné hospodářské entity.

Proti uvedenému usnesení podal účastník řízení rozklad, který předsedkyně Energetického regulačního úřadu rozhodnutím č. j. 00302-18/2015-ERU ze dne 17. srpna 2015 zamítla a napadené usnesení potvrdila.

III. Napadené rozhodnutí

Rozhodnutím Energetického regulačního úřadu č. j. 00302-21/2015-ERU ze dne 16. října 2015 byl účastník řízení uznán odpovědným za spáchání správního deliktu podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách, kterého se dopustil tím, že v rozporu s § 6 odst. 1 písm. c) téhož zákona při kalkulaci výsledné ceny tepelné energie za rok 2011 v cenové lokalitě „Rumburk – CZT Podhájí“ uplatnil v položce „Nájem“ o 7 768 551 Kč vyšší náklad, než odpovídá maximální výši nájmu podle cenového rozhodnutí č. 1/2010. Podle zjištění Energetického regulačního úřadu uplatnil účastník řízení v ceně tepelné energie náklad v položce „Nájem“ v celkové výši [REDAKCE] Kč, přičemž podle bodu (2.3.1) přílohy č. 1 cenového rozhodnutí č. 1/2010 může maximální výše nájmu v ceně tepelné energie činit částku určenou jako součin maximální jednotkové výše nájmu stanovené tímto cenovým rozhodnutím (pro výrobu tepelné energie 50 Kč/GJ, pro venkovní sekundární rozvod či rozvod z blokové kotelny 55 Kč/GJ, dohromady tedy v případě účastníka řízení 105 Kč/GJ) a průměrného množství tepelné energie z výroby anebo rozvodu za tři bezprostředně předcházející kalendářní roky ([REDAKCE] GJ). Náklad vynaložený na nájem tak mohl v ceně tepelné energie být maximálně ve výši [REDAKCE] Kč, což účastník řízení překročil o vytýkaných 7 768 551 Kč, čímž neoprávněně navýšil cenu tepelné energie.

Za spáchání správního deliktu podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách byla účastníkovi řízení uložena pokuta ve výši 500 000 Kč. Dále mu byla uložena povinnost náhrady nákladů řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč a opatření k nápravě spočívající ve vytvoření opravné kalkulace výsledné ceny tepelné energie, na jejímž základě bude provedeno vyúčtování výsledné ceny tepelné energie tak, aby tato výsledná cena nezahrnovala neoprávněné náklady ve výši 7 768 551 Kč, současně má účastník řízení povinnost ve lhůtě 60 dní doložit splnění uvedené povinnosti.

IV. Rozklad účastníka řízení

Proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 00302-21/2015-ERU ze dne 16. října 2015 podal účastník řízení dne 2. listopadu 2015 rozklad, a to do všech jeho výroků. V rozkladu účastník řízení zopakoval své argumenty, pro které na něj nemohla přejít deliktní odpovědnost jeho právního předchůdce. Současně citoval rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 Afs 56/2007 ze dne 30. prosince 2009, na němž Energetický regulační úřad přechod odpovědnosti založil, k němuž uvedl, že správní orgán účelovost fúze sloučením musí prokázat, což se nestalo. Uzavřené dohody o narovnání s odběrateli podle něj dokazují, že cílem účastníka řízení nebylo obohatit se na úkor odběratelů a vyhnout se následkům jednání právního předchůdce.

Podle účastníka řízení dále Energetický regulační úřad posoudil smlouvu o nájmu technologie ze dne [REDAKCE] nesprávně a měl tuto smlouvu v souladu se stávající právní úpravou považovat za smlouvu o finančním leasingu. Podle účastníka řízení je hlavním

znakem smlouvy o finančním leasingu zájem pronajímatele, aby po skončení smluvního vztahu byl předmět leasingové smlouvy převeden do vlastnictví leasingového nájemce. Ze sjednocujícího stanoviska Občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu účastník řízení dovozuje, že předmětná smlouva naplňuje znaky smlouvy o finančním leasingu. Energetický regulační úřad měl rovněž postupovat nesprávně, když ve svém cenovém rozhodnutí neupravil podmínky, které smlouva musí splňovat, aby se jednalo o finanční leasing. V souvislosti s nedostatkem legální definice finančního leasingu odkazoval účastník řízení na zásadu in dubio pro libertate, pokud jde o interpretaci tohoto pojmu, a rovněž Energetickému regulačnímu úřadu vytkl postup v rozporu s principem legitimního očekávání, neboť Státní energetická inspekce danou položku kalkulace uznala jako náklad na finanční leasing.

K výroku II. napadeného rozhodnutí, kterým mu bylo uloženo opatření k nápravě, účastník řízení uvedl, že tento výrok není v souladu s ustálenou judikaturou českých soudů a s pravidly pro tvorbu výroku správních rozhodnutí. Účastník řízení považuje tento výrok za zmatečný, nesrozumitelný a nevykonatelný. Rovněž za pochybení považuje uložení opatření směřující k vyúčtování výsledné ceny tepelné energie spolu s příslušnou sazbou DPH za situace, kdy již není možné vystavit opravný daňový doklad a kdy bylo účastníkem řízení DPH správně odvedeno státu.

Z těchto důvodů účastník řízení navrhl, aby předsedkyně Energetického regulačního úřadu napadené rozhodnutí v plném rozsahu zrušila.

V. Řízení o rozkladu

Rozklad účastníka řízení byl podán včas a splňoval předepsané náležitosti. Na základě podaného rozkladu jsem po jeho projednání v rozkladové komisi zřízené podle § 152 odst. 3 správního řádu a s přihlédnutím k návrhu rozkladové komise rozhodla tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí, a to z následujících důvodů.

Podle § 89 odst. 2 správního řádu přezkoumává odvolací správní orgán soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy. Správnost napadeného rozhodnutí přezkoumává jen v rozsahu námitek uvedených v odvolání, jinak jen tehdy, vyžaduje-li to veřejný zájem.

Jádrem rozkladu účastníka řízení, co se týče věcného posouzení jeho jednání, je právní kvalifikace smlouvy o nájmu technologie ze dne [REDAKCE], od níž se odvíjí závěr, zda účastník řízení cenové předpisy porušil či nikoliv. Bod (2.3) přílohy č. 1 cenového rozhodnutí určuje způsob promítnutí nájmného do ceny tepelné energie a současně stanovuje maximální výši nájmného na jednotkové množství dodané tepelné energie, kterou lze do cenové kalkulace zahrnovat. Z průměrné hodnoty množství dodané a rozváděné tepelné energie za bezprostředně předcházející tři kalendářní roky lze v případě účastníka řízení stanovit v souladu s bodem (2.3.1) přílohy č. 1 cenového rozhodnutí č. 1/2010 maximální výši nájmu pro rok 2011 v částce [REDAKCE] Kč (součin maximální jednotkové výše 105 Kč/GJ a průměrného množství tepelné energie [REDAKCE] GJ). Pokud by se tedy skutečně jednalo o náklad vynaložený na nájem, pak účastník řízení v ceně tepelné energie uplatnil nájem o 7 768 551 Kč vyšší. U leasingu je situace poněkud odlišná, když bod (2.4) přílohy č. 1 cenového rozhodnutí č. 1/2010 umožňuje zahrnutí nákladů na finanční pronájem

do výše ročních odpisů příslušného majetku podle bodu (2.2) přílohy č. 1 tohoto cenového rozhodnutí. Toto omezení se však týká pouze smluv uzavřených po 1. lednu 2004.

Z hlediska výše nastíněného posouzení lze v souladu s judikaturou vycházet ze skutečnosti, že leasingová smlouva představuje smlouvu inominátní ve smyslu § 269 odst. 2, dnes již zrušeného zákona č. 513/1991 Sb., Obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (viz rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 32 Odo 579/2004). V současné době je tento typ smluv zmíněn v § 1746 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. S ohledem na právní teorii a judikaturu jsou nicméně konstruovány určité znaky, z jejichž hlediska lze danou smlouvu kvalifikovat jako leasingovou či nikoliv. Nedostatek právní úpravy podstatných náležitostí leasingové smlouvy neznamena nemožnost posouzení, zda je určitá smlouva leasingová. Z hlediska podmínek cenového rozhodnutí č. 1/2010 je pro posouzení oprávněnosti nákladů vynaložených účastníkem řízení podstatné, zda předmětný právní vztah představuje nájem či finanční leasing, a z tohoto důvodu k tomuto posouzení Energetický regulační úřad přistoupil, a to podle mého názoru na základě řádně vymezených a odůvodněných kritérií.

Vycházet je přitom třeba především ze smyslu a účelu cenové regulace stanovené cenovým rozhodnutím č. 1/2010, tj. posouzení účelu, který vedl k odlišnému přístupu k nájmu na straně jedné a finančnímu leasingu na straně druhé. Jelikož cenová regulace prostřednictvím věcného usměrňování cen (ustanovení § 6 zákona o cenách), která se uplatňuje při regulaci cen tepelné energie, spočívá v nastavení pravidel pro zahrnování ekonomicky oprávněných nákladů do ceny (tj. cena není stanovena pevně, ale odráží hodnocení přípustnosti určitých nákladů), je třeba vycházet z ekonomické povahy nájmu a finančního leasingu, která se promítá v odlišném způsobu této regulace. U finančního leasingu je podstatná jeho pořizovací funkce, jak správně zdůraznil Energetický regulační úřad v napadeném rozhodnutí, na rozdíl od funkce užívací, jako je tomu u nájmu. Finanční leasing tedy slouží jako prostředek nabytí majetku užívaného k výkonu licencované činnosti do vlastnictví držitele licence, přičemž regulovaná cena za dodávky tepelné energie pokrývá náklady na pořízení majetku, za současného předpokladu, že dojde k podstatnému snížení ceny poté, co držitel licence majetek užívaný k výkonu licencované činnosti nabyde do svého vlastnictví. Tomu odpovídá i výše nákladů vynaložených na finanční pronájem podle bodu (2.4) přílohy č. 1 cenového rozhodnutí odpovídající odpisům majetku, tj. způsobu regulování, kdy by držitel licence nabyl majetek do vlastnictví jednorázově. Oproti tomu pro nájem, jehož primární funkce je užívací, je nastavena regulace ceny odlišně, neboť nájemné neslouží k hrazení pořizovací ceny majetku, na rozdíl od leasingových splátek.

Jednou z typických skutečností odlišujících nájem a finanční leasing je, že leasingový nájemce přejímá smlouvou o finančním leasingu nebezpečí škody na jeho předmětu spojené s jeho provozem, tj. odpovědnost spočívá na straně nájemce. To souvisí se skutečností, že na rozdíl od nájmu není funkce finančního leasingu užívací, ale pořizovací (viz rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 23 Cdo 2011/2010, obdobně rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 32 Cdo 3582/2012). Závazky pronajímatele se omezují na finanční závazky (pořízení předmětu nájmu a jeho předání, jeho prodej na konci vztahu). Pronajímatel zůstává po celou dobu trvání vztahu vlastníkem předmětu leasingu, ale jeho práva a povinnosti s výjimkou práva věc zcizit a zatížit právem třetí osoby přechází na nájemce. Jak uvedl Nejvyšší soud v rozsudku sp. zn. 23 Cdo 678/2012, nájemce má obvykle právo na koupi předmětu leasingu do svého vlastnictví za cenu, která bývá označována jako zůstatková či zbytková,

neboť vyjadřuje rozdíl mezi cenou předmětu leasingu, resp. náklady spojenými s pořízením předmětu leasingu, na počátku a celkovou výší té části leasingových splátek, kterými je pořizovací cena předmětu leasingu splácena. V této souvislosti se hovoří o pořizovací funkci finančního leasingu, která jej kvalitativně odlišuje od nájmu, u něhož je primární funkce užívací. Naopak v praxi nebývá u finančního leasingu právo nájemce odstoupit od smlouvy, a to ani pro vady předmětu smlouvy (viz rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 32 Cdo 3582/2012).

Z pořizovací funkce finančního leasingu také vyplývá, že pronajímatel nemá zájem na vrácení předmětu leasingu, ale na splacení všech splátek a konečném převodu vlastnictví, v případě předčasného ukončení vztahu vinou nájemce proto postihuje obvykle nájemce určitá forma sankce, typicky ve formě povinnosti doplacení zbývajících splátek. Podstatným znakem leasingu je tak skutečnost, že dojde-li k předčasnému ukončení leasingu, zůstává dána povinnost leasingového nájemce uhradit navrhovateli nesplacený zbytek pořizovací ceny a nezaplacené úroky (viz rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 31 Cdo 4356/2008, rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 23 Cdo 3073/2008). Smyslem uvedeného je skutečnost, že leasingový pronajímatel nemá zájem na konečném nabytí vlastnictví předmětu pronájmu, ale na uhrazení leasingových splátek, tj. splnění finančních závazků. Výstižně tento znak vyjadřuje zejména rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 23 Cdo 4122/2008, který uvádí, že „leasingovým společností, byť jsou vlastníky předmětu leasingu, na rozdíl od nájemního vztahu nezáleží na tom, zda a do jaké míry leasingoví nájemci zhodnocují předmět leasingu. Rovněž tak nemají zájem na tom, aby se věc, jejíž jsou po dobu trvání leasingového vztahu vlastníkem, vrátila do jejich dispozice, nýbrž jejich cílem zpravidla je, aby po zaplacení všech leasingových splátek přešel předmět leasingu do vlastnictví leasingového nájemce. Do dispozice leasingové společnosti se předmět leasingu dostane zpět proto obvykle pouze tehdy, pokud leasingovou smlouvu nedodrží nájemce (typickým příkladem je neplacení leasingových splátek). Jestliže dojde k vrácení předmětu leasingu leasingovému pronajímateli z důvodu předčasného ukončení leasingové smlouvy pro okolnosti na straně nájemce, v důsledku čehož se nenaplní sjednaný účel leasingové smlouvy, nemění se tím nic na povinnosti nájemce uhradit leasingové společnosti dosud nezaplacený zůstatek pořizovací ceny předmětu leasingu, splátky splatné do ukončení smlouvy a dosud nezaplacené úroky“.

Jak je patrné z výše uvedeného, existuje bohatá ustálená judikatura, která konstruovala základní znaky leasingového závazkového vztahu včetně jeho rozdílů oproti nájmu. Ze skutečnosti, že leasingová smlouva je pojímána jako smlouva inominátní, nelze dovozovat nemožnost posouzení závazkového vztahu jako finančního leasingu či vztahu obdobného (např. nájemního).

Z hlediska výše uvedených předpokladů se ztotožňují s názorem Energetického regulačního úřadu, že smlouva o nájmu technologie ze dne [redacted] představuje smlouvu nájemní, nikoliv leasingovou, a to na základě následujících skutečností:

I. Předmětná smlouva neuvádí pořizovací cenu pronajímané technologie, což je skutečnost svědčící pro závěr, že se jedná o smlouvu nájemní. Požadavek na uvedení pořizovací ceny lze dovodit jak z judikatury (viz rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 23 Cdo 3073/2008, rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 23 Cdo 4122/2008), tak názorů doktríny (viz *Farská, P., Kofroň, M., Novotný, M., a kol.* Finanční leasing v právní praxi. Praha: C. H. BECK. 2003. str. 38 a násl.).

II. Smlouva neobsahuje předpis leasingových splátek za dobu trvání závazkového vztahu, naopak v průběhu jeho trvání došlo ke změnám výše plateb, což svědčí pro závěr, že se jedná o nájmné za užívání technologie, nikoliv o leasingové splátky, neboť při uzavírání leasingového vztahu musí být známa cena leasingu. Smlouva o nájmu technologie ze dne [REDACTED] stanovila nájmné v bodě 5.1 na [REDACTED] Kč bez DPH ročně, dodatek č. 1 ze dne [REDACTED] nájmné pro rok 2001 ve výši [REDACTED] Kč bez DPH a od 1. ledna 2002 ve výši [REDACTED] Kč bez DPH ročně, dodatek č. 2 ze dne [REDACTED] nájmné ve výši [REDACTED] bez DPH ročně, dodatek č. 3 ze dne [REDACTED] nájmné ve výši [REDACTED] Kč bez DPH ročně a konečně dodatek č. 4 ze dne [REDACTED] nájmné ve výši [REDACTED] Kč ročně. Spolu s neuvedením pořizovací ceny technologie došlo navíc k tomu, že v případě přijetí argumentace účastníka řízení by nebyl znám zůstatek pořizovací ceny předmětu leasingu a zároveň se nikterak nezměnila částka, za níž měl účastník řízení právo předmět nájmu po jeho skončení odkoupit, ačkoliv by měla odrážet cenu zůstatkovou.

III. Esenciálním ustanovením leasingové smlouvy je převod vlastnictví k předmětu leasingu na leasingového nájemce po skončení právního vztahu (viz rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 32 Odo 678/2006). Uvedené ustanovení bylo mezi účastníkem řízení a společností Harpen ČR, s.r.o., fakticky sjednáno až dodatkem č. 2 ke smlouvě o nájmu technologie ze dne [REDACTED]. Cena, za níž má být po ukončení leasingu jeho předmět nájemci odprodán, by měla odrážet cenu zbytkovou, kterou v daném případě při neuvedení pořizovací ceny není ze smlouvy jako takové, resp. jejího dodatku, možno určit. V daném případě tedy částka [REDACTED] Kč, za níž je podle dodatku č. 2 ke smlouvě o nájmu technologie nájemce povinen předmět nájmu odkoupit, nepředstavuje cenu zbytkovou, která by navíc měla být pouhým zlomkem ceny pořizovací, s ohledem na skutečnost, že k úhradě pořizovací ceny slouží vypočtené leasingové splátky. V daném případě však uváděná cena [REDACTED] Kč představuje významnou část pořizovací ceny, kterou Energetický regulační úřad zjistil od pronajímatele a která činila [REDACTED] Kč.

V tomto ohledu je třeba podotknout, že ustanovení o prodeji předmětu nájmu účastníkovi řízení obsahoval již čl. 3.5. smlouvy o nájmu technologie ze dne [REDACTED], nicméně ten zároveň uváděl, že v případě předčasného ukončení platnosti smlouvy toto ustanovení neplatí, čímž je popřen pořizovací smysl leasingu. Zároveň absentuje další jeho podstatný znak, že v případě předčasného ukončení leasingu je nájemce povinen doplatit leasingové splátky, protože v uvedeném případě zůstává pronajímateli ve vlastnictví předmět leasingu, aniž by trval na uhrazení dalších splátek. Z tohoto hlediska je tedy smlouvu třeba kvalifikovat spíše jako smlouvu o koupi najaté věci.

IV. Z hlediska smlouvy leasingové není standardním ani ujednání čl. III. odst. 3.6. dodatku č. 2 ke smlouvě o nájmu technologie, který odprodej předmětu nájmu po jeho skončení označuje za smlouvu o smlouvě budoucí. V tomto případě tak charakter smluvního ujednání o následné koupi předmětu nájmu zcela odpovídá smlouvě o koupi najaté věci ve smyslu § 489 zákona č. 513/1991 Sb., Obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

V. Ohledně přechodu nebezpečí na předmětu finančního pronájmu platí, že nájemce přejímá nebezpečí škody. V tomto směru je však opět ustanovení smlouvy o nájmu technologie nejasné, neboť smlouva původní v čl. 3.3 a 3.4 přenášela povinnosti spojené

s udržováním předmětu nájmu a náklady vynakládané na opravy věci na nájemce, jak by odpovídalo smlouvě leasingové, nicméně dodatkem č. 1 ke smlouvě o nájmu technologie uzavřené dne [REDAKCE] s účinností od [REDAKCE] bylo stanoveno, že nájemce provádí pouze určitou část oprav do výše 200 000 Kč a náklady na údržbu, revize, kontroly, opravy a zkoušky nad tuto cenu hradí pronajímatel, což leasingové smlouvě neodpovídá.

VI. Na okraj výše uvedeného pro dokreslení kontextu celé věci uvádím, jak správně podotknul i prvostupňový orgán, že sám účastník řízení tento náklad zařadil do kalkulace ceny tepelné energie do položky „Nájem“, ačkoliv tato kalkulace obsahuje i položku „Finanční leasing“. Z výroční zprávy pronajímatele, společnosti KA Contracting ČR, s.r.o., lze rovněž zjistit, že celková výše splacených i nesplacených leasingových splátek byla v roce 2011 vykázána ve výši [REDAKCE] Kč oproti položce nazvané jako „Prodej služeb“, kde byla vykázána částka [REDAKCE] Kč přesně odpovídající výši ročního nájmu technologie. Obě smluvní strany tak k předmětné smlouvě přistupovaly jako ke smlouvě nájemní.

Z výše uvedeného je zřejmé, že danou smlouvu o nájmu technologie je nutné kvalifikovat jako smlouvu nájemní, přičemž jsem se v tomto hodnocení nikterak neodchýlila od právní kvalifikace stejné smlouvy, která byla provedena v rozhodnutích o rozkladu č. j. 03703-28/2011-ERU ze dne 14. ledna 2013, č. j. 03551-27/2013-ERU ze dne 20. února 2014 a č. j. 02243-13/2014-ERU ze dne 6. srpna 2014. Všechny tři uvedené případy týkající se posouzení odpovědnosti za spáchání správního deliktu ze strany právního předchůdce účastníka řízení byly založeny na právní kvalifikaci smlouvy o nájmu technologie ze dne [REDAKCE], která byla vyhodnocena jako smlouva nájemní. Tyto závěry v případě rozhodnutí č. j. 03703-28/2011-ERU potvrdil Krajský soud v Brně pravomocným rozsudkem č. j. 62 A 49/2013-73 ze dne 16. září 2014 a v případě rozhodnutí č. j. 03551-27/2013-ERU pravomocným rozsudkem č. j. 62 A 34/2014-126 ze dne 5. listopadu 2015. V obou rozsudcích se soud ztotožnil s argumentací Energetického regulačního úřadu, že ve smlouvě o nájmu technologie nebyla uvedena pořizovací cena předmětu nájmu a předpis leasingových splátek, což nasvědčuje smlouvě nájemní, přitom s ohledem na již zaplacené splátky byla pořizovací cena majetku uhrazena v roce 2008, při zohlednění přiměřeného zisku však nejpozději v roce 2010. Hodlal-li tedy účastník řízení v roce 2019 koupit předmět nájmu za cenu [REDAKCE] Kč, nejedná se o cenu zůstatkovou, když pořizovací cena majetku by v tu dobu byla již více než dvojnásobně uhrazena.

Ohledně argumentace účastníka řízení, že Energetický regulační úřad porušil princip legitimního očekávání, když nedostatečně vyhodnotil průběh kontroly provedené u účastníka řízení Státní energetickou inspekcí, je nutné konstatovat, že Státní energetická inspekce charakter předmětné smlouvy vůbec neposuzovala, a z tohoto důvodu nemohlo účastníkovi řízení vzniknout jakékoliv legitimní očekávání. Odkázat lze i na rozsudek Krajského soudu v Brně č. j. 62 A 34/2014-126 ze dne 5. listopadu 2015, který uvedl, že z rozhodnutí Státní energetické inspekce č. j. 0423054a08/906/10/90.220/Kr, založeného ve správním spise (pozn.: ve spise sp. zn. KO-03551/2013-ERU), nijak nevyplývalo, že by Státní energetická inspekce posoudila předmětnou smlouvu jako finanční leasing, neboť citovaným rozhodnutím bylo prvostupňové rozhodnutí zrušeno bez toho, aby se Ústřední inspektorát Státní energetické inspekce otázkou charakteru smlouvy zabýval. Nebylo zde tedy žádného správního či soudního rozhodnutí, které by „závazně“ určilo charakter předmětné smlouvy, kterým by měl být žalovaný (tj. Energetický regulační úřad) vázán.

K otázce přechodu delikt ní odpovědnosti ze společnosti TEPL O Rumburk, s.r.o., na účastníka řízení jsem se již podrobně vyjádřila v rozhodnutí č. j. 00302-18/2015-ERU ze dne 17. srpna 2015, kterým jsem zamítla rozklad účastníka řízení a potvrdila usnesení Energetického regulačního úřadu č. j. 00302-12/2015-ERU ze dne 10. června 2015. Tímto na odůvodnění prvostupňového i druhostupňového rozhodnutí odkazují. Ani uzavření dohod o narovnání s odběrateli na tomto závěru nemůže ničeho změnit, když dodatečnou snahou o odčinění důsledků protiprávního jednání, natož pouze částečnou (v roce 2011 vráceno odběratelům maximálně ██████████ Kč, přitom zjištěný neoprávněný náklad činil 7 768 551 Kč), se nelze zprostit veřejnoprávní odpovědnosti za spáchaný správní delikt a tento postup je tak ve vztahu k otázce účastenství ve správním řízení irelevantní.

Co se týká výroku II. napadeného rozhodnutí, kterým bylo uloženo účastníkovi řízení opatření k nápravě, je zjevné, že postupem účastníka řízení došlo k poškození odběratelů v dané cenové lokalitě a nepřiměřenému majetkovému prospěchu účastníka řízení, přičemž je zcela spravedlivé, aby byl tento neoprávněný majetkový prospěch odběratelům vrácen. Proto je v rámci výroku II. napadeného rozhodnutí v souladu s § 18 odst. 3 písm. b) energetického zákona účastníkovi řízení uloženo vytvořit opravnou kalkulaci výsledné ceny tepelné energie pro rok 2011 a na jejím základě provést s odběrateli v cenové lokalitě „Rumburk – CZT Podhájí“ vyúčtování výsledné ceny tepelné energie, která nebude obsahovat neoprávněné náklady vyčíslené ve výši 7 768 551 Kč. Povinnost kalkulace ceny tepelné energie tak, aby obsahovala pouze ekonomicky oprávněné náklady, přiměřený zisk a daň z přidané hodnoty je stanovena cenovými předpisy, konkrétně v § 6 odst. 1 písm. c) zákona o cenách a cenovým rozhodnutím č. 1/2010, kde je uveden konkrétní závazný postup při kalkulaci ceny. Je přitom pochopitelné, že pokud původní kalkulace ceny tepelné energie nebyla provedena v souladu s věcným usměrňováním cen, je povinností účastníka řízení vytvořit novou kalkulaci, která podmínky cenových předpisů splňovat bude, a na základě ní cenu tepelné energie řádně vyúčtovat. Rovněž je výrokiem II. napadeného rozhodnutí uložena účastníkovi řízení povinnost do 60 dnů od právní moci rozhodnutí doložit splnění výše uvedené povinnosti Energetickému regulačnímu úřadu. Výrok II. tak považují za zcela srozumitelný a vykonatelný. Ostatně účastník řízení ve vztahu k tomuto výroku žádnou konkrétní námitku neuvedl.

Nelze se potom ani ztotožnit s námitkou účastníka řízení, že je pochybením Energetického regulačního úřadu, když ukládá opatření k nápravě spočívající v povinnosti provést vyúčtování společně s DPH za situace, kdy již bylo DPH správně odvedeno a není již možné vystavit opravný daňový doklad. Z daňových předpisů totiž nelze dovozovat nemožnost provedení nápravy ve vztahu k odběratelům či snad legalizaci získání nepřiměřeného majetkového prospěchu. Ke stejnému závěru dospěl i Krajský soud v Brně v již několikrát citovaném rozsudku č. j. 62 A 34/2014-126 ze dne 5. listopadu 2015. Nadto odběratelé cenu tepelné energie uhradili včetně DPH, nemůže tak být pochyb o tom, že by jim měla být vrácena neoprávněně požadovaná částka ze strany účastníka řízení v plné výši. Nemožnost vystavení opravného daňového dokladu tak musí jít k tíži účastníka řízení jakožto pachatele správního deliktu, který svým protiprávním jednáním závadný stav (tj. provedení nesprávné kalkulace ceny tepelné energie a její vyúčtování) způsobil.

VI. Závěr

Při přezkumu rozhodnutí Energetického regulačního úřadu v rozsahu podle § 89 odst. 2 správního řádu jsem jako odvolací správní orgán, vzhledem k výše uvedenému, dospěla k závěru, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu s právními předpisy, konkrétně se zákonem o cenách a cenovým rozhodnutím Energetického regulačního úřadu č. 1/2010, a rovněž splňuje požadavky kladené správním řádem na obsah správního rozhodnutí. Podle § 68 odst. 3 správního řádu byly uvedeny důvody výroku, podklady pro jeho vydání a úvahy Energetického regulačního úřadu, kterými se řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů. Z těchto důvodů rozklad účastníka řízení zamítám a napadené rozhodnutí potvrzuji.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí se podle § 91 odst. 1 ve spojení s § 152 odst. 4 správního řádu nelze dále odvolat.

Ing. Alena Vításková , v. r.
předsedkyně Energetického regulačního úřadu

-Otisk úředního razítka-